

Vergaderjaar 2010–2011

26 642

Europees Sociaal Fonds (ESF)

Nr. 115

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 januari 2011

Met de voortgangsrapportage ESF 2007–2013 van 5 juni 2010 (TK 2009/2010, 26 642, nr. 113) heeft mijn voorganger toegezegd u te informeren over de resultaten van het ESF-programma tot nu toe. Halverwege de programmaperiode kan worden geconcludeerd dat met de resultaten van de ESF-projecten de doelstellingen van het ESF-programma in hoge mate worden gerealiseerd. In bijlage 1 bij deze brief ga ik in op de resultaten van het programma tot en met 15 september 2010.

Met deze brief bied ik u tevens het rapport «Tussentijdse evaluatie ESF: Acties A en D» aan.¹ Research voor Beleid heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van de acties A (re-integratie van niet-uitkeringsontvangers en gedeeltelijk arbeidsgeschikte en oudere uitkeringsgerechtigden) en D (scholing voor lager opgeleide werkenden). Research voor Beleid stelt dat de doelstellingen grotendeels worden gerealiseerd. Bij ongewijzigd beleid worden de doelstellingen bij het afronden van het programma in 2013 behaald. Het onderzoek geeft daarnaast inzicht in de randvoorwaarden voor een goede ESF-uitvoering en oorzaken van knelpunten in de uitvoering. Research voor Beleid geeft aan het einde van het rapport enkele aanbevelingen. In bijlage 2 ga ik in op de aanbevelingen en in gang gezette verbetermaatregelen.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
P. de Krom

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Overzicht resultaten deelnemers ESF 2007–2013**Inleiding**

Het ESF (Europees Sociaal Fonds) is een Europees fonds dat wordt ingezet voor de ondersteuning van werkgelegenheid in de lidstaten en het stimuleren van economische en sociale samenhang. De doelstellingen van de ESF-programmaperiode 2007–2013 in Nederland zijn neergelegd in het Operationeel Programma (OP) en vertaald naar indicatoren. In dit overzicht wordt ingegaan op de resultaten die tot nu toe beschikbaar zijn ten aanzien van deze indicatoren.

Toelichting en leeswijzer

Het ESF-programma is naar doelgroep en doelstelling onderverdeeld in zes Acties:

Actie	Omschrijving
A	Additionele toerusting en bemiddeling van werklozen met een achterstand op of tot de arbeidsmarkt.
B	Re-integratie van gedetineerden, TBS-gestelden en jongeren in jeugdinrichtingen
C	Begeleiding richting de arbeidsmarkt van leerlingen in het Praktijkonderwijs (PRO) en het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)
D	Verbetering arbeidsmarktpositie van laaggeschoolde werkenden of werkenden zonder startkwalificatie
E	Sociale innovatie
J	Voorkomen van jeugdwerkloosheid en het vergroten van de mogelijkheden tot scholing, opleiding en arbeidsinpassing van jongeren

In het OP is per Actie een onderscheid gemaakt tussen drie soorten indicatoren, te weten: output-, resultaat-, en impactindicatoren. De output- en resultaatindicatoren zijn bedoeld om de uitkomsten van ESF-projecten te meten. Het gaat hierbij met name om het aantal bereikte personen uit de betreffende (sub-)doelgroepen en hoeveel personen een traject hebben afgerond, dan wel aan het einde van de projecten zijn doorgestroomd naar arbeid. De impactindicatoren zijn benoemd om de impact van dit ESF-programma te meten en worden gebruikt voor de evaluatie van het ESF-programma 2007–2013. Dit jaar zijn de eerste metingen voor de impactindicatoren voor de Acties A, B, C en D verricht.

In dit overzicht zijn de resultaten weergegeven voor de ESF-acties A, B, C en D, waarbij de resultaten zijn gespecificeerd naar de indicatoren uit het OP. De Acties E en J komen in dit overzicht niet aan bod. Actie E richt zich niet op deelnemers en daarom zijn hiervoor geen resultaten met betrekking tot deelnemers te meten. Voor Actie J zijn nog geen gegevens beschikbaar, omdat deze Actie pas is gestart in het najaar van 2009. Inzicht in de eerste resultaten van deze Actie wordt in de tweede helft van 2011 verwacht.

In het overzicht wordt tevens een korte toelichting gegeven op de resultaten. Hierbij worden de behaalde resultaten vergeleken met de doelstellingen die zijn opgenomen in het OP. Hierbij moet benadrukt worden dat de weergegeven resultaten een momentopname betreffen. Voor een groot aantal ESF-projecten zijn op de betreffende momentopname nog niet alle resultaten bekend. Daarom zijn de in dit overzicht weergegeven resultaten nog niet volledig. Dit houdt in dat aan de hand van deze resultaten nog geen conclusies kunnen worden getrokken. Ten aanzien van de impactindicatoren geldt bovendien dat het meten van de

impact pas echt nuttige informatie geeft aan het einde van de programmaperiode. Dit overzicht is dan ook bedoeld om een eerste indruk te krijgen van de behaalde resultaten met betrekking tot de doelstellingen van de ESF-programmaperiode 2007–2013.

Resultaten Actie A

Actie A: Additionele toerusting en bemiddeling van werklozen met een achterstand op of tot de arbeidsmarkt.

Doelgroepen: Niet-uitkeringsontvangers, mensen met een arbeidsbelemmering of gedeeltelijk arbeidsgeschikten, 55-plussers met een uitkering

Doelstelling: Per jaar 4 730 werklozen begeleiden naar de arbeidsmarkt.

	Actie A												Totaal
	2007			2008			2009			2010			
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	
Output													
A1 ¹ : Bereikt aantal deelnemers	432	565	997	4 212	5 569	9 781	7 342	8 754	16 069	–	–	–	26 847
A2 ¹ : bereikt aantal niet-uitkeringsontvangers	30	90	120	1 938	2 978	4 916	1 782	2 378	4 160	–	–	–	9 088
A3 ¹ : Bereikt aantal 55-plussers	0	0	0	1 018	1 086	2 104	1 616	1 500	3 116	–	–	–	5 220
A4 ¹ : Bereikt aantal gedeeltelijk arbeidsgeschikten	400	470	870	1 256	1 505	2 761	3 944	4 876	8 820	–	–	–	12 451
Resultaat													
A5 ² : Aantal afgeronde re-integratietrajecten	138	140	278	558	575	1 133	2 782	2 160	4 942	40	46	86	6 439 (28%)
A6 ² : Aanvaarding van arbeid	8	6	14	109	121	230	256	276	532	15	15	30	806 (12%)
Impact													
A7 ³ : Bereikte duurzame uitstroom naar arbeid	–	–	–	75%	82%	79%	82%	82%	81%	–	–	–	80%

¹ Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2009), peildatum 31 december 2009

² Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 15 september 2010

³ Bron: CBS rapport (Evaluatie ESF, Baankenmerken van ESF-deelnemers in 2007, 2008 en 2009), peildatum 28 oktober 2010

Outputindicatoren (A.1–A.4)

In de uitvoeringsjaren tot en met 2009 hebben in totaal 26 847 personen deelgenomen aan ESF actie A, waar 14 190 als doel is gesteld voor deze drie jaren. Dit betekent dat tot nu toe meer werkzoekenden zijn bereikt dan aan het begin van de programmaperiode was ingeschat voor deze drie jaar, te weten 189% ten opzichte van het doel. Na een moeilijke start van Actie A in 2007, zijn in de opvolgende kalenderjaren steeds meer personen in de doelgroep van Actie A bereikt. Dat heeft ook te maken met het feit dat een toenemend aantal gemeenten ESF heeft aangevraagd. Bovendien is de groep aanvragers voor Actie A in de loop van het programma uitgebreid met het UWV en de Opleidings- en ontwikkelingsfondsen (O&O Fondsen) en tot en met 2009 relatief hoge budgetten opgesteld.

Resultaatindicatoren (A.5–A.6)

Als resultaatindicatoren zijn in het OP twee aparte doelstellingen opgenomen:

- A.5: 75% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde re-integratietraject binnen het ESF project af.
- A.6: 8% van de ingestroomde deelnemers stroomt uit naar arbeid.

Uit de tabel is op te maken dat 28% van de totaal ingestroomde deelnemers het re-integratietraject heeft afgerond. Het gaat dan om een berekening van het aantal afgeronde re-integratietrajecten ten opzichte van het totaal aantal deelnemers. Hierbij zijn nog niet alle afgeronde re-integratietrajecten meegeteld in verband met nog lopende projecten. De doelstelling voor de indicator A.5 van 75% is daarmee (nog) niet behaald. Actie A richt zich op personen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. Re-integratietrajecten voor deze doelgroep zijn vaak langer lopende trajecten. De economische crisis heeft ervoor gezorgd dat de doelgroep van Actie A minder snel uitstroomt. Daarnaast is de projectperiode van een ESF-project relatief kort (maximaal 12–18 maanden). Deelnemers met doorlopende re-integratietrajecten kunnen in een volgend ESF project terugkeren. De verwachting is derhalve dat gedurende de programmaperiode deze realisatie zal oplopen.

Ten aanzien van indicator A6 is op te merken dat ruim 12% van de personen die hun re-integratietraject hebben afgerond, ook daadwerkelijk zijn uitgestroomd naar arbeid al bij het einde van het ESF-project. Hiermee is de doelstelling van 8% bij deze momentopname behaald. Wanneer de uitstroom wordt gerelateerd aan trajecten die uitstroom naar werk als doel hadden loopt dit percentage op. Circa 34% van de deelnemers aan Actie A zijn niet uitkerings-gerechtigden. Gemeenten pakken onder deze doelgroep voornamelijk vroegtijdig schoolverlaters op. Deze trajecten kennen naast uitstroom naar werk ook terugkeer in de opleiding als succes. Helaas zijn daarover geen gegevens beschikbaar.

Impactindicatoren (A.7)

Het Centrum voor Beleidsstatistiek heeft onderzoek gedaan naar de bereikte duurzame uitstroom naar arbeid door de personen die in een re-integratietraject zijn ingestroomd. Duurzaam is hierbij in het OP gedefinieerd als zes maanden werkzaam op een arbeidsplaats. Dit onderzoek heeft zich gericht op projecten die zijn beëindigd in 2008 op basis van gegevens die bekend waren tot 25 mei 2010. Ongeveer 80% van de deelnemers die in 2008 en 2009 na beëindiging van het project zijn uitgestroomd naar werk heeft na zes maanden nog steeds een baan.

Resultaten Actie B

Actie B: Re-integratie van gedetineerden, TBS-gestelden en jongeren in jeugdinrichtingen

Doelgroepen: Gedetineerden, TBS-gestelden en jongeren in jeugdinrichtingen

Doelstelling: Jaarlijks voorbereiden van 1 580 gedetineerden op een functie op de reguliere arbeidsmarkt na afloop van hun detentie, dan wel een startkwalificatie te doen verwerven.

Actie B													
2007			2008			2009			2010				
Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Totaal	
Output													

Actie B													
	2007			2008			2009			2010			Totaal
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	
B1 ¹ : Bereikt aantal deelnemers	1 592	504	2 096	3 492	860	4 352	4 485	922	5 407	-	-	-	11 855
B2 ² : Bereikt aantal volwassen gedetineerden	346	0	346	1 123	14	1 137	1 358	7	1 365	-	-	-	4 213
B3 ² : Bereikt aantal TBS-gestelden	416	23	439	736	35	771	854	32	886	-	-	-	2 982
B4 ² : Bereikt aantal strafrechtelijk in justitiële jeugdinrichtingen verblijvende jongeren	782	463	1 245	1 665	616	2 281	1 741	411	2 152	-	-	-	7 830
B5 ² : Bereikt aantal civielrechtelijk in justitiële jeugdinrichtingen verblijvende jongeren	0	0	0	259	343	602	455	435	890	-	-	-	1 492
Resultaat B6 ² : Aantal afgeronde trajecten	53	35	88	1 370	443	1 813	1 654	484	2 138	-	-	-	4 039 34%
B7 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een (deel)kwalificatie behaalt op niveau 1	182	64	246	722	203	925	225	97	322	-	-	-	1 493
B8 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een deelkwalificatie behaalt op niveau 2 t/m 4	77	32	109	189	61	250	134	29	163	-	-	-	522
B9 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een startkwalificatie behaalt	26	9	35	192	72	264	158	33	191	-	-	-	490
Impact B10 ² : Bereikte uitstroom naar arbeid	-	-	-	17%	20%	18%	14%	18%	15%	-	-	-	16%

¹ Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2009), peildatum 31 december 2009

² Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 15 september 2010

³ Bron: CBS rapport (Evaluatie ESF, Baankenmerken van ESF-deelnemers in 2007, 2008 en 2009), peildatum 28 oktober 2010

Outputindicatoren (B.1–B.5)

In de uitvoeringsjaren 2007 t/m 2009 zijn in totaal 11 855 personen bereikt, waar 4 740 personen als doel was gesteld. Dit betekent dat de doelstelling tot dusver ruimschoots (250%) is gehaald.

Voor wat betreft de resultaten voor de verschillende doelgroepen van Actie B (indicatoren B2 t/m B5) kan worden vermeld dat in 2008 voor het eerst personen zijn bereikt in alle vier de doelgroepen. In 2007 waren nog geen personen in de doelgroep civielrechtelijk geplaatste jongeren (B5) bereikt. Dit heeft te maken met de oprichting van aparte jeugdinrichtingen voor civielrechtelijk geplaatste jongeren in de jaren 2008 en 2009. Voorheen zaten deze jongeren in strafinrichtingen en is geen onderscheid gemaakt naar deze twee doelgroepen.

Resultaatindicatoren (B.6–B.9)

Als resultaatindicator is in het OP één gekwantificeerde doelstelling opgenomen, namelijk:

- B.6: 80% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde traject binnen het ESF project af.

Op dit moment heeft 34% van de ingestroomde personen een traject afgerond. De doelstelling is nog niet behaald. Dit is te verklaren door het feit dat een groot aantal personen langlopende trajecten volgen. Veel deelnemers zijn aan het eind van een project, dat 12 maanden duurt, nog niet uit het traject uitgestroomd. Deelnemers met doorlopende re-integratietrajecten kunnen in een volgende ESF project terugkeren. De verwachting is derhalve dat gedurende de programmaperiode deze realisatie zal oplopen.

De overige vier resultaatindicatoren meten het aantal personen dat een (deel)kwalificatie op de verschillende WEB-niveaus of een startkwalificatie heeft behaald. In totaal hebben tot nu toe 2505 deelnemers een (deel)kwalificatie of startkwalificatie behaald. Dit betreft 62% van de afgeronde trajecten.

Impactindicatoren (B.10)

Deze impactindicator meet hoeveel personen vanuit ESF-projecten zijn doorgestroomd naar arbeid. Dit wordt gemeten direct aansluitend aan het einde van de ESF-projecten. Tot en met het kalenderjaar 2009 ligt de bereikte uitstroom naar arbeid ten opzichte van het aantal afgeronde trajecten op 16%. Hierin zijn niet de personen meegeteld die later, na het einde van de ESF-projecten, zijn doorgestroomd naar arbeid. Dit percentage kan nog verder oplopen indien gemeten wordt 6 maanden na detentie. Onderdeel van de trajecten betreft een overdracht van de re-integratie van de (ex-)gedetineerde naar gemeenten.

Het Centrum voor Beleidsstatistiek heeft tevens onderzoek gedaan naar de bereikte duurzame uitstroom naar arbeid door de personen die in een re-integratietraject zijn ingestroomd. Duurzaam is hierbij gedefinieerd als zes maanden werkzaam op een arbeidsplaats.

Dit onderzoek heeft zich gericht op projecten die zijn beëindigd in 2008 en 2009 op basis van gegevens die bekend waren tot en met 28 oktober 2010. Ongeveer 60% van de deelnemers die in 2008 en 2009 na beëindiging van het project zijn uitgestroomd naar werk, heeft na zes maanden nog steeds een baan.

Resultaten Actie C

Actie C: Begeleiding richting de arbeidsmarkt van leerlingen in het Praktijkonderwijs (PRO) en het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

Doelgroepen: Leerlingen in het Praktijkonderwijs (PRO) en het Voortgezet speciaal onderwijs (Vso)

Doelstelling: Voor 750 leerlingen per jaar het voorbereiden op een functie op de reguliere arbeidsmarkt of het toeleiden naar een vervolgopleiding op MBO-1 niveau of naar het Beroepsbegeleidend onderwijs.

	Actie C												Totaal
	2007			2008			2009			2010			
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	
Output													
C1 ¹ : Bereikt aantal deelnemers	5 163	2 838	8 001	11 938	6 745	18 683	17 786	9 952	27 738	-	-	-	54 422
Resultaat													
C2 ² : Aantal afgeronde trajecten	661	349	1 010	2 155	1 179	3 334	1 746	975	2 721	44	12	56	7 121 13%

Actie C													
	2007			2008			2009			2010			Totaal
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	
C3 ² : Bereikte doorstroom naar MBO-1	198	153	351	672	503	1 175	567	408	975	24	8	32	2 533
C4 ² : Bereikte doorstroom naar BBL	143	49	192	475	162	637	382	128	510	0	0	0	1 339
C5 ² : Bereikte uitstroom naar arbeid	305	141	447	890	429	1 319	661	327	988	19	4	23	2 774
Impact													
C6 ³ : Bereikte duurzame uitstroom naar arbeid	-	-	-	73%	70%	72%	71%	69%	70%	-	-	-	71%

¹ Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2009), peildatum 31 december 2009

² Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 15 september 2010

³ Bron: CBS rapport (Evaluatie ESF, Baankenmerken van ESF-deelnemers in 2007, 2008 en 2009), peildatum 28 oktober 2010

Outputindicatoren (C.1)

Met behulp van ESF hebben in deze periode 54 422 leerlingen meer arbeidsmarktgerichte scholing gekregen. De doelstelling is daarmee ruim behaald. Voor deze drie jaren was namelijk een aantal van 2250 leerlingen beoogd. Deze indicator is destijds te krap geformuleerd. Daarnaast is een reden voor het succesvolle verloop van Actie C dat het aantal scholen dat een ESF-project uitvoert groter is dan aanvankelijk verwacht werd. Een andere gedeeltelijke verklaring is dat er in de jaren 2007, 2008 en 2009 grotere budgetten zijn opengesteld dan gemiddeld jaarlijks beschikbaar is. Daarnaast is vanaf 2009 voor een aantal activiteiten het subsidiebedrag per deelnemer gemaximeerd, waardoor met hetzelfde budget meer deelnemers konden worden geschoold.

Resultaatindicatoren (C.2–C.5)

Als resultaatindicator van Actie C is in het OP één gekwantificeerde doelstelling opgenomen:

- C.2: 94% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde traject binnen het ESF project af.

Op basis van de tot nu toe beschikbare gegevens blijkt dat 13% van de ingestroomde personen een traject afrondt. De doelstelling is voorsnog niet gehaald. Dit komt door een aantal redenen:

- De onvolledigheid van de gegevens vanwege nog niet ingediende einddeclaraties;
- Een afgerond traject wordt in de praktijk gezien als het moment dat een leerling de school verlaat. Leerlingen zitten vaak voor meerdere jaren in een ESF-project.

De verwachting is dat het percentage in de komende jaren nog gaat stijgen.

De overige resultaatindicatoren meten de doorstroom naar vervolgopleidingen of naar arbeid. De bereikte doorstroom naar arbeid of een vervolgopleiding (indicatoren C.3 t/m C.5) ligt op dit moment op 93% van het aantal personen dat een traject heeft afgerond. Op dit moment kunnen echter nog geen conclusies worden getrokken op basis van dit percentage, gezien het feit dat veel einddeclaraties nog niet zijn ingediend.

Impactindicator (C.6)

Het Centrum voor Beleidsstatistiek heeft onderzoek gedaan naar de bereikte duurzame uitstroom naar arbeid door de personen die in een traject zijn ingestroomd. Duurzaam is hierbij gedefinieerd als zes maanden werkzaam op een arbeidsplaats.

Dit onderzoek heeft zich gericht op projecten die zijn beëindigd in 2008 en 2009 op basis van gegevens die bekend waren tot en met 28 oktober 2010. Ongeveer 71% van de deelnemers die in 2008 en 2009 na beëindiging van het project zijn uitgestroomd naar werk, heeft na zes maanden nog steeds een baan.

Resultaten Actie D

Actie D: Verbetering arbeidsmarktpositie van laaggeschoolde werkenden of werkenden zonder startkwalificatie

Doelgroepen: Laaggeschoolde werknemers

Doelstelling: Het vergroten van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt van jaarlijks 18 000 laaggekwalificeerde werkenden.

Actie D													
	2007			2008			2009			2010			
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Totaal
Output													
D1 ¹ : Bereikt aantal deelnemers	32 639	29 497	62 136	62 465	30 848	93 313	126 510	45 343	171 583	-	-	-	327 032
Resultaat													
D2 ² : Aantal afgeronde trajecten	28 747	22 501	51 248	42 608	15 984	58 592	66 468	26 505	92 973	6 588	3 955	10 543	213 356 77%
D3 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een (deel)kwalificatie behaalt op niveau 1	1 077	593	1 670	2 325	1 211	3 536	1 927	1 017	2 944	353	209	562	8 712
D4 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een deelkwalificatie behaalt op niveau 2 t/m 4	7 703	2 277	9 980	7 380	2 822	10 202	12 347	9 377	21 724	2 152	1 979	4 131	46 037
D5 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een startkwalificatie	1 444	578	2 022	3 227	260	3 487	3 322	1 075	4 397	115	32	147	10 053 4%
D6 ² : Bereikt aantal deelnemers dat is opgeschoold naar kwalificatieniveau 3 of 4	732	871	1 603	973	592	1 565	2 145	1 449	3 594	185	368	553	7 315
D7 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een EVC-traject heeft gevolgd	428	169	597	992	374	1 366	1 801	529	2 330	101	51	152	4 445
D8 ² : Bereikt aantal deelnemers dat een kwalificatie heeft behaald door het volgen van een erkende opleiding anders dan die genoemd in het creboregister	20 466	17 532	37 998	26 487	12 216	38 703	55 327	20 404	75 731	5 666	2 386	8 052	160 484

	Actie D												Totaal
	2007			2008			2009			2010			
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	
D9 ² : Bereikt aantal deelnemers dat sectoroverstijgende scholing heeft gevolgd	299	383	682	3 742	485	4 227	4 022	1 108	5 130	67	184	251	10 290
Impact D10 ³ : Bereikt aantal deelnemers met duurzame arbeidsplaats	99%	99%	99%	99%	97%	98%	97%	95%	96%	-	-	-	97%

¹ Bron: CBS rapport (ESF-monitor deelnemerskenmerken 2009), peildatum 31 december 2009

² Bron: gegevens Agentschap SZW, peildatum 15 september 2010

³ Bron: CBS rapport (Evaluatie ESF, Baankenmerken van ESF-deelnemers in 2007, 2008 en 2009), peildatum 28 oktober 2010

Outputindicatoren (D.1)

In de eerste drie jaar zijn in deze programmaperiode 327 032 personen geschoold. Aangezien als doelstelling in het OP een aantal van 18 000 personen per jaar is opgenomen, is de doelstelling nu al ruim gehaald. De afwijking ten opzichte van de doelstelling in het OP is deels te verklaren vanuit het feit dat er in de jaren 2007, 2008 en 2009 grotere budgetten zijn opgesteld dan gemiddeld jaarlijks beschikbaar. Tevens kan worden gesteld dat de doelstelling ten aanzien van het aantal deelnemers in het OP te laag is ingeschat. De kosten per opleiding of training en de opleidingsduur zijn vooraf te hoog ingeschat.

Resultaatindicatoren (D.2–D.9)

Voor enkele indicatoren zijn in het OP gekwantificeerde doelstellingen opgesteld, namelijk:

- D.2: 85–90% van de ingestroomde deelnemers rondt het voor hem of haar beoogde traject binnen het ESF project af.
- D.5: 10% van de deelnemers, die voor aanvang van het project onder het startkwalificatieniveau zit, behaalt een startkwalificatie.

Bij de doelstelling van indicator D.2 is op basis van de nu beschikbare gegevens op totaalniveau 77% behaald². Op dit moment zijn echter nog niet alle gegevens over 2009 beschikbaar, vanwege nog te ontvangen einddeclaraties. Dit percentage zal waarschijnlijk dus nog oplopen.

De doelstelling met betrekking tot indicator D.5 is volgens het OP alleen haalbaar indien een aanzienlijk deel van de deelnemers bij aanvang een MBO-1 niveau heeft, waardoor het realistisch is dat binnen een éénjarig durend ESF-traject een startkwalificatie kan worden behaald. Het is echter niet inzichtelijk welk niveau de personen bij aanvang van de ESF-projecten hadden. Om de resultaten met betrekking tot deze indicator te bepalen, is daarom uitgegaan van de gerapporteerde resultaten met betrekking tot het gedurende het project opscholen naar een startkwalificatie. Ten opzichte van de totale instroom heeft bijna 4% een startkwalificatie behaald. Op dit moment kunnen echter nog geen conclusies worden getrokken op basis van dit percentage, gezien het feit dat veel einddeclaraties nog niet zijn ingediend.

² Dit percentage wordt namelijk gemeten aan de hand van de bereikte instroom. Dit zijn andere getallen dan het bereikt aantal deelnemers per kalenderjaar zoals weergegeven in de tabel, waar deelnemers in meerdere kalenderjaren kunnen voorkomen en daarmee dubbel worden meegerekend.

De reden waarom de resultaten met betrekking tot afgeronde trajecten binnen Actie D veel meer aansluiten op de in het OP opgenomen doelstellingen dan bij de andere Acties, kan verklaard worden vanuit het feit dat de ingezette scholing en trainingen binnen Actie D veel korter zijn.

Gevolg is dat binnen Actie D de training veelal wel worden afgerond binnen het betreffende ESF-project, waar dit bij de andere Acties niet het geval is.

Impactindicatoren (D.10)

Van alle personen die hebben deelgenomen aan de ESF-projecten die zijn beëindigd in 2007 en 2008 is bepaald of ze in de maand waarin het project is geëindigd, zes maanden later nog steeds een baan hadden. Uit de cijfers van het Centrum voor Beleidsstatistiek blijkt dat 97% van de werknemers zes maanden na afloop van het project werkzaam zijn gebleken in een duurzame arbeidsrelatie.

Reactie op aanbevelingen

Research voor beleid heeft in haar rapport «Tussentijdse evaluatie ESF: acties A en D» een viertal aanbevelingen gedaan. Hieronder ga ik in op de op basis van de aanbevelingen in gang gezette verbetermaatregelen:

1. Verbeteren communicatie en relatie

De aanbevelingen in het rapport zijn op dit punt overgenomen. Vanaf 2009 hebben alle aanvragers een vast contactpersoon als adviseur bij het Agentschap SZW. Daarnaast zijn in 2010 per aanvrager ook vaste personen voor de controle aangewezen. Op deze wijze kan sneller worden geschakeld tussen de adviseur en de controleur. De aanvrager ontvangt daardoor sneller een advies en kan niet worden geconfronteerd met andere opvattingen tijdens de controle.

In juni 2010 is gestart met een nieuwe werkwijze, waarbij projecten op een risicogerichte manier worden gemonitord en gecontroleerd. Gedurende het project (monitorfase) zijn naar behoefte van de aanvrager diverse contactmomenten tussen aanvrager en het Agentschap SZW mogelijk. Daarin worden knelpunten in de uitvoering en het administreren besproken en gezamenlijk naar oplossingen gezocht. Afspraken worden vastgelegd, zodat bij de controle kan worden verwezen naar deze afspraken. Op deze wijze wordt gewerkt aan een beter vertrouwen tussen aanvrager en het Agentschap SZW.

2. Grotere rol voor kwalitatieve criteria, realisme en resultaten uit het verleden

Het Agentschap SZW beoordeelt de aanvragen op kwaliteit van het projectvoorstel en het realisme van de aanvraag. Research voor Beleid adviseert daarnaast bij de beoordeling van aanvragen meer rekening te houden met de resultaten uit het verleden. Deze aanbeveling wordt vooralsnog niet overgenomen, omdat het juridisch gecompliceerd is aanvragen af te rekenen op realisaties in het verleden. Aanvragers hebben immers geen invloed meer kunnen uitoefenen op realisaties uit het verleden. Met de invoering van een bonus voor hoge en een malus voor te lage realisatie, hebben aanvragers een prikkel gekregen meer realistische aanvragen in te dienen.

Research voor Beleid adviseert tevens meer aandacht te geven aan de resultaten van projecten. De resultaten van projecten staan centraal, maar de Europese regelgeving schrijft voor dat afrekening van de subsidie moet zijn gebaseerd op werkelijke kosten. Met de voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer worden de resultaten van ESF onder de aandacht gebracht. Projecten voor actie D worden beloond met een bonus voor hogere prestaties.

3. Bevorderen ervaring met en sturing op ESF-administratie

De aanbevelingen in het rapport op dit punt zijn reeds overgenomen. Bij de voorlichtingsbijeenkomsten wordt extra aandacht geschonken aan informatie en kennisuitwisseling tussen aanvragers. Best practices worden door aanvragers gepresenteerd en aanvragers worden met elkaar in contact gebracht. Daarnaast wordt in de monitorfase van een project aanvragers naar behoefte begeleid in het opzetten van de administratie van een project. Nieuwe aanvragers kunnen daarbij extra begeleiding krijgen van het Agentschap SZW. Research voor Beleid geeft aan dat het van belang is continuïteit binnen de ESF regeling te krijgen. Vanuit SZW trachten we alleen noodzakelijke vereenvoudigingen van de regeling in te voeren zodat aanvragers niet geconfronteerd worden met veranderende verantwoordingseisen.

4. Risico voor aanvragers verkleinen

Zoals eerder beschreven hebben aanvragers meer ruimte gekregen om de invulling van het project tussentijds te wijzigen. Daarnaast wordt gestreefd naar een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de vaststelling plaatsvindt. Daartoe worden in het interne proces stappen genomen om de doorlooptijden in de diverse controles sterk te bekorten. Research voor Beleid adviseert tevens de projectduur te verlengen. In verband met de beheersbaarheid van het ESF programma en het voorkomen van decommitting (het niet tijdig uitgeven van ESF middelen, waardoor deze terugvloeien naar de Europese Commissie) zie ik geen mogelijkheden in deze programmaperiode de projectduur te verlengen.